

Izhaja vsaki četrtek
in velja s poštnino vred
iz v Mariboru z pošiljanjem
na dom
na celo leto . 8 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" " . fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" " . fl. 62 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigaru Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

Naročnino sprejema vredništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne prijemajo.

Oznanila se prijemajo,
plača za vrstico je 10 k.
in za kolek 30 k.

"Poduk v gospodarstvu bogati deželo."

Štv. 36.

V Mariboru 19. decembra 1867.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

V kratkem bo „Slovenski Gospodar“ začel svoj drugi tečaj. Prinašal bo v oni isti obliki kakor dozdaj naj boljše nauke in naj novejše skušnje o vino-, sadjo-, živinoreji in sploh vseh gospodarskih stvarih.

Razlagal bode vse deželne in državne razmere. Povedal bode v kratkem, kar se je važnega novega dogodilo po svetu posebno pa v slovenskih deželah. Razlagal bo pod naslovom „Pod Lipo“ mursikter reč in besedo, ktera se v denevnih časih rabi v političnih in uradniških zadevah, pri umetnikih in obrtnikih itd.

Ne bo zamujeval tudi prinesi večkrat potrebne zdravilske stvari. Konečno bo v vsakem listu oznanjal ceno žita in drugih gospodarskih pridekov.

Castiti gospodje, ktori so bili naročeni prvo leto, so proseni, naj se blagovolijo naročiti tudi za drugo leto. Nadalje prosimo sploh vse rodoljube in prijatelje za duševno in materialno pomoč, da bode, „Slov. Gospodarju“ mogoče doseči to, kar se od njega pričakuje.

Naročnina je zgoraj postavljena.

Vredništvo.

Slovenski poslanci in praska „Politika.“

„Politika“ piše o naših bečkih poslancih iz Beča 12. t. m. tole :

Slovenski poslanci v dunajskem rajhsratu igrajo tako ulogo, da se Bogu smili, prav za prav ni truda vredno, da bi kdo o njih govoril, bolje bi bilo jih popolnoma ignorirati. Tako vsaj dela vlada, ktera se okoristuje iz zamršenih odnosajev, ki so med posameznimi slovanskimi plemenami in jihovimi zastopniki nastali. Vlada pokazuje pri vsaki mogoči priliki popolnoma ignoriranje že samo po sebi tako pohlevnih voščil slov. zastopništva in se nikdar ne zmisli na to, kar je morebiti ktekrat obljudila. — Ker se je pa v zadnjih časih javnost s temi nam naj bliže stoječimi moži pečala in to velikokrat pri raznovrstnih prilikah, kar nam ravno ni preveč ugodno bilo zarad časti slovenskega po svojih poslancih tako diskreditiranega naroda, moramo tu javno mnenje slovenskega naroda konstatirati: da Slovenci niso z obnašanjem g. dr. Tomana in njegovih tovaršev ne le samo nesporazumljeni, nego so strašno nezadovoljni videči, kako ravno ta mož, v kterege je narod toliko poverenja in tolike nade stavljal, dan za dnevom če dalje bolj vse te nade v nič devlje. Glasovanje slovenskih poslancev za adreso, za pregledano ustavo itd. je harmonijo med slov. poslanci in slov. narodom tako potrlo, da mislimo, da so se že poslanci sami toliko spamečovali, da si kakih iluzij več ne delajo, da bi jih narod še ktekrat v kakogod tako poslanstvo volil. Kar se „značaja“ dr. Kluna tiče, našlo je njegovo prizadevanje prekrasno plačilo, in pregheda, ktero so ljubljanski „politikoni“ z njegovo volitvijo zakrivili, ne bode se dala nikdar pred slov. narodom opraviti! Dalje pravi „Politika“, da si bodo vsi naši poslanci dr. Kluna za eksemplar vzeli in se zaporedoma z dobrimi službamicami preskrbeli, kar še mi dozda vsa o nobenem razun Kluna neverjamemo. Klun prav za prav ni nikogar goljušal, k večemu

ljubljanske pravake, poznal ga je že vsakdo poprej svojih 10 — 20 let skoz in skoz, kajti na svečnico pisani list zarebskih Slovencev natanko naprej pove, kako se bode Klun obnašal, in žalibog spolnilo se je vse to od besede do besede. Doz daj še ne dvomimo o poštenosti naših poslancev, ker so dobre, pohlevne duše, Nemec bi reknel „die gemüthlichsten und harmlosesten Leute von der Welt“, ki so gotovo vse poprej na svetu recimo: kemiki, filologi in tudi astronomi, nego politiki. Spominjamo se, da je eden naših znamenitejših dunajskih poslancev, ko je Belkredi Bacha iz Linca, kjer ga niti živa duša ni mogla trpeti, v Ljubljano poslal in ko smo vsi nad takim Belkredijevem počenjanjem strmeli, tele globoko premisljene in pravega „prevejanega politika“ nazanujoče besede izustil: „Veste, ljubi moji, to je ravno pravi Belkredijev sistem, ker poslal je nalač tako „energičnega“ moža v Ljubljano, da bode birokracijo popolnoma zadušil in s korenino izruval!!! In res pokazal je Bach nepričakovano eneržijo, ktero bodemo še dolgo pomnili. — In možje, ki znajo take politiske diagnoze delati, šli so na Dunaj slovenskemu narodu pravic iskat! Kdo ne bo pri takih okoliščinah nehote zapil: O sancta simplicitas!

A. Kremplj.

(Poskus životopisne črtice.)

(Dalje.)

Kremplj je vstajal ob štireh v jutro; navado je imel večkrat reči za rana je pamet naj čistejsa, o čemur že so bili starinski možje prepričani: zorja je prijazna modricam, kar se tudi pravi: rana ura zlata ura. Bedel je K. mnogočakat prek polnoči, še sedaj pripovedajo Radoslavčani, da so večkrat še ob eni videli lnč brleti v župnikovi sobi. Marljivo je vrtel svetovno kroglo, pregledaval krajeve, meje, reke, kjer stanuju slovanski bratovi; delal je pridno in skrbno, vsaj inači ne bi bilo mogoče toliko spisov zložiti v okolici oddaljeni od učenjakov in knjižnic, kjer se nahajajo pomočki in razozlavajo zapletena vprašanja.

Kr. je bil pisatelj za narod, tedaj poraben, in zato je ponavljal večkrat besede: pisek mi je kladivec, s katerim si kujem peneze. Redko se den denešnji primeri, da bi se kak slovenski pisatelj mogel dičiti, da mu pisalo polni mošnjo; vendar ni več treba v strahu biti modremu knjižniku, ker Matica in družba sv. Mohora, vsaj tudi dramatiško društvo sezajo krepko pod pazduhe. K. je bil glasovit erkveni govornik, kedar se je zvedelo, da o kaki svečanosti ali drugi priliki ima govoriti K., vse je vrelo onamo. Ljudje iz sosednjih žup so radi prihajali k Mali Nedelji K. poslušati, vedel je namreč propoved začiniti s primernimi podatki. Kar je K. povedal, bilo je narodu sveto; če je kdo pristavlil: K. so rekli, ni bilo več prepira o isti reči. Naj veča K. želja je bila, doživeti slovenskega vladika, pa ni se mu spomnila; se le dve leti po njegovi smrti so Slomšek v roke dobili pastirsko palico, s ktero so vračali ovce labodske vladikovine, in od 1859. l. tudi deset dekanov slovenskih, poprej k Sekovi pripadajočih. 1842. l. v Zagreb prišedši bil je na rokah nošen ter jako čisan kakor štirski Slovenec; tu so mu hoteli iz glave izbiti pisanje nemškutarskega spolnika, toda brez vspeta. K. je bil človek prece velike postave, obilnega ži-